

AS Eesti Raudtee

Majandusaasta aruanne
31.detsembril 2017 lõppenud
majandusaasta kohta

Kontaktandmed:

Juriidiline aadress:	Toompuiestee 35, 15073 Tallinn, Eesti Vabariik
Äriregistri kood:	11575838
Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2017
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2017
Telefon:	(+372) 615 8724
Fax:	(+372) 615 8588
E-post:	raudtee@evr.ee
Kodulehekülg:	www.evr.ee
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusala:	raudtee infrastruktuuri majandamine

Sisukord

Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Finantsseisundi aruanne	15
Koondkasumiaruanne	16
Omakapitali muutuste aruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1: Raamatupidamise arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2: Finantsriskide juhtimine	31
Lisa 3: Materiaalne põhivara	38
Lisa 4: Varud	40
Lisa 5: Nõuded ja ettemaksed	40
Lisa 6: Omakapital	41
Lisa 7: Laenud ja liisingukohustised	42
Lisa 8: Võlad tarnijatele ja muud kohustised	44
Lisa 9: Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	45
Lisa 10: Müügitulu ja muud äritulud	45
Lisa 11: Ärikulud	47
Lisa 12: Finantstulud ja -kulud	48
Lisa 13: Tulumaks	49
Lisa 14: Lepingulised kohustised ja varad	49
Lisa 15: Tingimuslikud kohustised	51
Lisa 16: Tegevuse jätkuvus	52
Lisa 17: Tehingud seotud osapooltega	52
Lisa 18: Sihtfinantseerimine	54
Kahjumi katmise ettepanek	56
Juhatuse liikmete allkirjad.....	57
Tegevusalade loetelu	58
Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 1.1. – 31.12.2018	58

Tegevusaruanne

2017. aasta lõpus sõnastas Eesti Raudtee (edaspidi ka Ettevõtte) oma visiooni ja missiooni.

- **Visioon:** saada regiooni kaasaegseimaks raudteetaristu ettevõtjaks.
- **Missioon:** olla raudtee-alane kompetentsikeskus ning tagada ohutu ja efektiivne teenus raudteel.

Ettevõtte visioon esitab Eesti Raudteele väljakutse olla oma regiooni kõige kaasaegseim raudtee-ettevõtja. Missioon aga tuletab omakorda meelde, mis on Eesti Raudtee ülesanne.

AS Eesti Raudtee on infrastruktuuri-ettevõtja, kes vastutab raudteeinfrastruktuuri ehitamise, remondi ja hooldamise eest ning haldab raudteeinfrastruktuuri juhtimis- ja ohutussüsteeme. Lisaks täidab AS Eesti Raudtee raudteeadministratsiooni ülesandeid, esindades Eestit piiriüleste lepingute täitmisel.

Koos visiooni ja missiooniga sõnastas Eesti Raudtee 2017. aastal ka oma **väärtused**, milleks on koostöö, ausus, uuendusmeelsus ja professionaalsus.

- **Koostöö** on Ettevõtte jaoks tähtis nii sisemiselt kui ka väljaspool ettevõtet. Ettevõtte soovib, et tema töötajad soosiksid omavahelist suhtlust, teistega arvestamist ning üheskoos tööülesannete lahendamist. Samuti, et Ettevõtte koostöövalmidus peegelduks Eesti Raudtee olemasolevatele ja potentsiaalsetele partneritele ning avalikkusele.
- **Ausus** on raudteesektoris väga tähtis väärtus. Siinkohal ei tohi unustada, et Eesti Raudtee on riigile kuuluv ettevõtte ning seda enam peab ta olema eeskujulik ning aus oma tegudes ja otsustes.
- **Uuendusmeelsus** on väärtus, kuhupoole Eesti Raudtee pürgib. Ettevõttel on 147 aastat ajalugu, kuid säilitamiseks konkurentsivõimet tänapäeva maailmas peab ta ajaga kaasas käima ning uuendama oma süsteeme.
- **Professionaalsus** on Ettevõtte jaoks justkui tugisammas. Töötajad kannavad endas "raudtee tarkust" ning on oma valdkonna spetsialistid. Antud väärtus puudutab ka töötajate arengut, läbi professionaalsuse tõstmise saab Ettevõtte oma inimesi arendada ning mõjutada seeläbi ka enda majandustulemusi.

AS Eesti Raudtee avalikuks kasutamiseks määratud infrastruktuuril tegutseb kaks kaubaveo-ettevõtjat, AS E.R.S. ja AS EVR Cargo, ning üks reisijateveo-ettevõtja (AS Eesti Liinirongid). Lisaks jätkas Ettevõtte

aruandeaastal rahvusvahelise reisirongiliikluse korraldamist Tallinn-Peterburi-Moskva liinil, mida teenindab Venemaa Raudteede tütarfirma FPK ja kus veduriteenust osutab AS Go Rail.

2017. aastal veeti Eesti Raudtee infrastruktuuril 12,4 mln tonni kaupu (võrreldes 2016. aastaga -1%), millest suurima osa (4,4 mln tonni) moodustasid väetised (+7%). Naftasaadusi veeti 2,7 mln tonni (-24%) ja põlevkivi 2,4 mln tonni (+11%). Konteinerite veomaht oli 33,5 tuh TEU-d (20-jalane standardkonteiner), mis jäi 2016. aastaga ligikaudu samale tasemele.

Veoliikidest moodustasid suurima osa (61%) transiitveod, mille maht ulatus 7,6 mln tonnini (-6%). Nii väljuvatel kui sisenevatel rahvusvaheliste vedudel oli peamiseks partnerriigiks Venemaa, kust saadi 6,1 mln tonni (-17%) ja kuhu veeti 0,3 mln tonni (-35%) kaupu. Kohalike vedude maht oli 3,2 mln tonni (+12%).

Eesti Raudtee infrastruktuuril veeti 2017. aastal diisel- ja elektrirongidega 6,2 mln reisijat (+8%). Rahvusvahelise Tallinn-Peterburi-Moskva reisirongiga sõitis 105,3 tuh inimest (+4%). Kokku oli reisirongide käive Ettevõtte infrastruktuuril 4,2 mln rongikilomeetrit, mis moodustas 75% kõikide rongide kogukäibest (2016. aastal 74%). Vastavalt Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetodikale ei tasunud reisijateveo-ettevõtjad kuni liiklusgraafikuperioodini 2016/2017 (k.a) infrastruktuuri kasutustasu rongikilomeetritel põhinevat osa, mistõttu kaubaveo-ettevõtjate jaoks rakendus meetodikajärgne hinnalagi. Sel põhjusel jäi Eesti Raudteel saamata märkimisväärne osa infrastruktuuri kasutustasudest. Liiklusgraafikuperioodist 2017/2018 rakendus uus infrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetodika, mis eelpoolkirjeldatud ebaproportsionaalsust mõnevõrra vähendab.

Ettevõtte pikaajalise jätkusuutlikkuse ning raudteeinfrastruktuuri kvaliteedi tagamiseks sõlmiti 2015. aasta lõpul Eesti Vabariigiga finantseerimisleping riigieelarveliste vahendite eraldamiseks aastatel 2015-2020. Lepinguga tagatakse, et tavapäraustes äritingimustes on Ettevõtte tulud, mille moodustavad infrastruktuuri kasutustasud, muust majandustegevusest saadud kasum ja riigi või muude isikute eraldatud vahendid, ning raudteeinfrastruktuuri majandamise kulud viieaastase perioodi arvestuses tasakaalus. Antud lepingu alusel eraldati 2016. aasta lõpus Ettevõttele 7,5 mln eurot ja 2017. aastal 16 mln eurot.

Rahandussuhtarvud	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Kulumi-eelne ärikasum (EBITDA, mln eurot)	11,9	9,8	13,8	20,8	32,2	35,0
EBITDA intressikate (EBITDA / intressikulud)	31,6	21,3	22,6	24,9	35,1	27,4
Intressikandvate kohustiste suhe omakapitali (lühiajaline + pikaajaline laen/omakapital)	24%	25%	24%	23%	26%	30%

Raudtee rekonstrueerimistööd on oluliseks osaks Eesti Raudtee igapäevategevusest. 2017. aastal investeeris Ettevõtte 14 mln eurot. Ka 2018. aastal jätkab Eesti Raudtee Euroopa Liidu struktuurivahendite toetusel investeerimist raudteefrastruktuuri. Kokku on 2018. aastal plaanis investeerida 33,5 mln eurot, millest 21,4 mln eurot kaasrahastatakse riigieelarvelistest vahenditest.

Suuremad mitmeaastased investeerimisprojektid on järgmised.

Lääne-Harju koondprojekt

Lääne-Harju **raudteetööde** osaprojekti elluviimine on kulgenud plaanipäraselt. 2017. aastal jõudsid lõpusirgele raudteetööd Tallinn-Paldiski ja Keila-Riisipere suundadel – põhjalikult rekonstrueeriti Laagri ja Keila ning Klooga ja Paldiski vahelised lõigud. Tööd toimusid ka Paldiski, Vasalemma ning Riisipere jaamades. 2018. aastal tehakse ettevalmistused (maakorraldustoimingud, alusuuringud, lubade taotlemine) järgmiste osaprojektide – Tallinn-Balti jaama laiendamine, Pääsküla-Keila II peatee rajamine, elluviimiseks. 2017. aasta kevadel lisandus Lääne-Harju koondprojekti koosseisu **Riisipere-Turba raudteelõigu taastamine**. Kuna tegemist on uue raudteelõigu ehitamisega, siis viiakse esmalt läbi keskkonnamõjude hindamine. Seejärel alustatakse projekteerimisega ning ajakava kohaselt on ehituse algus planeeritud 2019. aastasse. Lääne-Harju koondprojekti üks olulisemaid osaprojekte on **raudteeliinide liiklusjuhtimissüsteemide moderniseerimine**, mis 2017. aastal sattus viivitusse. Realiseerus hanketulemuste vaidlustamise risk, mistõttu kohtuvaidluste tulemusena on antud osaprojekti ajakavas oluline mahajäämus, mis omakorda mõjutab teiste osaprojektide ajakavasid ja eelarveid.

Tallinn-Tapa-Tartu reisirongidele kiiruste võimaldamine 135 km/h

Projekt hõlmab muuhulgas Emajõe silla rajamist ning tänase raudteetrassi õgvendamist, mis on teiste töödega võrreldes mahukaimad ning dikteerivad kogu projekti ajakava. Seetõttu on aastatel 2017-2018 Ettevõtte põhitalvelepanu all just Emajõe silla ja raudteetrassi õgvendamisega seotud ettevalmistavad tegevused – nt keskkonnamõju hindamise algatamine, geodeetiliste mõõdistustööde tegemine. Lisaks toimus 2017. aastal projekti raames raudtee kapitaalremondi tööde osaprojekti ettevalmistamine, et 2018. aasta ehitushooajal teostada raudteetööd Tabivere jaamas ning võimalusel Tabivere-Kärkna jaamavahel.

Tapa-Narva raudtee rekonstrueerimine ja reisirongidele kiiruste võimaldamine kuni 135 km/h

2018. aasta esimeses pooles algavad ülesõidukohtade ümberprojekteerimist ettevalmistavad tegevused.

Tapa-Tartu Ühtekuuluvusfondi projekt

Raudteetööde osa lõppes 2017. aastal. Tööde kogumahuks oli 57 kilomeetri ulatuses rööbasteede kapitaalremont eesmärgiga tagada erinevatel Tapa-Tartu teelõikudel liiklusohutus ja toimepidevus, kiiruspiirangute arvu vähendamine ning liikumiskiiruse võimaldamine reisirongidele kuni 120 km/h ja

kaubarongidele kuni 80 km/h. Töid rahastati 85% ulatuses Euroopa Ühtekuuluvusfondist kogusummas 24,9 mln eurot. 2018. aastal jätkuvad tööd ülesõitude ümberehitamisel (täiendavate fooride paigaldamine, ohutusmeetmete suurendamine jne).

2017. aastal ei olnud Ettevõttes käimas ühtegi uurimis- ja arendustegevusega seotud projekti ning neid ei ole kavandatud ka 2018. aastaks. Küll aga on Eesti Raudtee seadnud endale 2018. aastaks ettevõtteüleised **eesmärgid**, millest olulisemad on järgmised:

- kulumi-eelne kasum (EBITDA) moodustab vähemalt 27,9 mln eurot;
- tööõnnetuste arv ei ületa kolme (3) juhtumit;
- reisirongide kiirus 120 km/h säilitatakse vähemalt 84% võrgust;
- töötatakse välja ISO standarditele vastavad juhtimis- ja keskkonnajuhtimissüsteemid;
- olulises osas digitaliseeritakse dokumendihaldus;
- rakendatakse protsesside automatiseerimisele suunatud tehnoloogiaid.

Vastutustundlikkus on oluline märksõna nii Eesti Raudtee igapäevaöös kui ka tulevikuplaanides.

Eesti Raudtee hoolib oma töötajatest ning pakub parimaid võimalusi. Igal aastal uuendatakse kollektiivlepingut ametühinguga, kellega koostöö on väga konstruktiivne - ERAÜ (Eesti Raudteelaste Ametiühing) annab alati väärtuslikku tagasisidet, mis aitab paremini ettevõttes tööd organiseerida ja parandada töötajate motivatsiooni. Kollektiivlepingus on mitmeid soodustusi töötajatele, samuti parandatakse töötingimusi.

Ettevõttel on koostööleping Operation Lifesaver Estoniaga (OLE). OLE on Eesti Raudtee heaks partneriks Eesti elanikkonna seas ohutu raudteeliikluse teadlikkuse tõstmisel. MTÜ on tegutsenud juba üle kümne aasta selle nimel, et raudteel toimunud õnnetuste arv väheneks ning läbi aastate on nad silma paistnud erinevate tegevuste ning kampaaniatega, mis kõik on sellele eesmärgile kaasa aidanud. Peamisteks tegevusteks on raudteeohutusloengute läbiviimine haridusasutustes, osalemine erinevatel avalikel üritustel ja sotsiaalreklaamikampaaniate läbiviimine. Koostöös erinevate koostööpartneritega on OLE vabatahtlike poolt läbiviidud raudteeohutusosalastel esitlustel koolides osalenud ca 5000 noort. Avalikele üritustele on jõutud ca 15 korral ja raudteeohutuskampaaniaid viidi läbi kahel korral.

Eesti Raudtee peab oluliseks oma vastutust keskkonna ees. Ettevõtte hakkab kasutama umbrohutõrje teostamisel kemikaale, mis ei kahjusta keskkonda. Suund on lähtuda keskkonnasäästlike lahenduste põhimõttest, eelistades minimaalse keskkonnamõjuga tooteid ja teenuseid.

100% AS Eesti Raudtee (endise ärinimega AS EVR Infra) aktsiatest kuulub Eesti Vabariigile. Dividendide väljamaksmise otsustab Ettevõtte üldkoosolek, kellena tegutseb Eesti Vabariigi majandus- ja taristuminister. Ainuaktsionäri otsusega on sõnastatud omaniku ootused aktsiaseltsile Eesti Raudtee,

kus märgitakse, et Ettevõtte on osaluse valitseja poolt Riigivaraseaduse alusel klassifitseeritud valdavalt avalike eesmärkidega äriühinguks. Riik tagab läbi Ettevõtte kõikidele turuosalistele avatud ja läbipaistva juurdepääsu AS Eesti Raudtee raudteeinfrastruktuurile ning tõrgeteta raudteeühenduse Eesti sadamate ja naaberriikide 1520 mm rööpmelaiusega raudteevõrkude vahel.

Avalikku huvi kandvate eesmärkide saavutamisel peab Ettevõtte esmajärjekorras lähtuma riiklikust Transpordi arengukavast aastateks 2014-2020. Omaniku ootustes on sõnastatud, et kuna Ettevõtte ei ole vabaturul tegutsev äriühing, siis riik ei oota Eesti Raudteelt stabiilseid dividende, vaid vastav otsus tehakse arvestades ettevõtte võimalusi pikaajalises perspektiivis. Arvestades Ettevõtte pikaajalist finantsprognossi, sh investeerimiskava, ei ole Eesti Raudteel võimalik dividende vähemalt kuni aastani 2020 maksta.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja AS Eesti Raudtee (edaspidi: Aktsiaselts) põhikirja punktist 5.1. on Aktsiaseltsil kui riigi äriühingul kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus.

Üldreeglina Aktsiaselts järgib HÜT põhimõtteid mõningate eranditega, mida on ka kirjeldatud ja nimetatud mittejärgimise põhjus.

Üldkoosolek

Kuna 2017. aasta majandusaasta jooksul oli Aktsiaseltsi ainuaktsionäriks Eesti Vabariik, siis pole vajadust käsitleda käesolevas aruandes HÜT-i ühe põhimõtte, milleks on - tagada aktsionäride võrdne kohtlemine - järgimist.

Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.02.2013 käskkirjale nr 13-0079 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute töökorra kinnitamine“ edastatakse korralise üldkoosoleku päevakord ja päevakorras olevate küsimuste osas otsuse vastuvõtmiseks vajalikud materjalid, sealhulgas kirjalik lühikokkuvõtte vastava päevakorrapunkti kohta ja otsuse projekt ning nõukogu seisukoht ainuaktsionäriks. Koosoleku toimumisaeg lepatakse kokku ainuaktsionäri esindajaga, kelleks on majandus- ja taristuminister.

2017. aastal toimunud korralisel üldkoosolekul osalesid lisaks osalust valitsevale ministrile nõukogu esimees, juhatuse esimees, juhatuse liige-finantsdirektor ja ministeeriumi ametnikud. Koosolekule esitati juhatuse esimehe aruanne, nõukogu esimehe aruanne nõukogu ja juhatuse tööst ning kontrollikeskkonnast. Juhatuse esimees, nõukogu esimees ja ainuaktsionäri esindaja esitasid oma ootused järgmise majandusaasta kohta. Korraline üldkoosolek kinnitas Aktsiaseltsi 2016. aasta majandusaasta aruande. Kahjumi katmist arutati eraldiseisva teemana ja selle kohta võeti vastu eraldi otsus.

Aktsiaselts täidab HÜT nõuet ning üldkoosoleku juhatajaks ei valitud nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.

2017. aastal tulenevalt Aktsiaseltsis kehtivast „Huvide konflikti vältimise korrast“ deklareerisid nõukogu ja juhatuse liikmed, hangetega seotud struktuuriüksuste juhid, hankekomisjonide liikmed jt deklareerimise kohustusega töötajad oma ärihuvid ja seotuse erinevate ühingutega, millega tagatakse töötajate toimingupiirangu võimalik ennetamine.

Lisaks on Aktsiaselts sõlminud korruptsioonivastase strateegia väljatöötamiseks lepingu MTÜ-ga Korruptsioonivaba Eesti ning projekti edukaks rakendamiseks ja eesmärgi saavutamiseks on moodustatud töögrupp ja detailne tegevusplaan.

Välisaudiitor viis läbi majandusaasta aruande koostamise raames kontrollprotseduure rakendatud korruptsiooniennetusmeetmete üle ja hindas neid asjakohasteks ja piisavateks. Lisaks on Aktsiaselts välja toodud hea eeskujuna korruptsiooniennetamisel Riigikontrolli aruandes „Ülevaade korruptsiooni ennetamisest riigile kuuluvates äriühingutes“.

Aktsiaseltsis on efektiivselt toimiv siseauditi funktsioon, kes oma töö korraldamisel lähtub audiitoritegevuse seadusest ja sellega seotud määrustest ning rahvusvahelistest siseauditeerimise kutsetegevuse standarditest. Siseauditi osakonnal on aruandluskohustus auditikomitee ja nõukogu ees. Siseauditi tegevusplaan ja aruandeid hindab auditikomitee ning siseauditi poolt tehtud tähelepanekud on teadmiseks tehtud kõikidele nõukogu liikmetele. Siseauditi ülesanne on kaasa aidata sisekontrollisüsteemi ja –keskkonna, riskijuhtimise ja üldise valitsemis- ja juhtimiskultuuri parendamisele koostöös ettevõtte juhatusega. Siseauditi 2017.a. tegevusaruanne esitati auditikomiteele ja nõukogule 2018.a märtsis. Siseaudit teostab regulaarseid kontrole esitatud majandushuvide deklaratsioonide üle ja kontrollide tulemusena ei ole ettevõtte juhatusel tuvastatud huvide konflikte ning tehinguid seotud osapooltega teostatud ei ole.

Aktsiaseltsi 2017. aasta majandusaasta audiitoriks oli audiitorfirma PricewaterhouseCoopers AS, kes valiti üldkoosoleku otsusega, millega kinnitati ka auditi kogumaksumus. Audiitorteenuse lepingu põhitingimused (s.h tasu, lepingu kehtivus, ajakava ja tööülesanded) on nõukogu poolt heaks kiidetud.

Nõukogu

Aktsiaseltsi põhikirja kohaselt koosneb nõukogu 4-8 liikmest. Nõukogu liige valitakse üldkoosoleku poolt 3-ks aastaks. Nõukogu liikmed valivad üldkoosoleku otsusega nimetatud nõukogu liikmete hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. 2017. aastal oli nõukogu 4-5 liikmeline. Nõukogu esimeheks oli Priit Rohumaa. Kuni 02.05.2017 kuulusid nõukogusse Priit Rohumaa, Tiit Riisalo, Urmas Sõõrumaa ja Ain Tatter. 02.05.2017 kutsus ainuaktsionär tagasi nõukogu liikme Urmas Sõõrumaa ning nimetas uueks nõukogu liikmeks Raigo Uukkivi. 15.08.2016 kutsus ainuaktsionär tagasi nõukogu liikme kohalt Tiit Riisalo ja valis nõukogu liikmeteks Siiri Lahe ja Enn Veskimägi.

Vastavalt äriühingu põhikirjale ei valita juhtorgani liikmeks isikut:

- (1) kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti (nimetatud piirang kehtib viis aastat pärast pankroti väljakuulutamist);
- (2) kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise (nimetatud piirang kehtib viis aastat pärast tegevusloa kehtetuks tunnistamist);
- (3) kellel on ärikeeld (nimetatud piirang kehtib viis aastat pärast ärikeelu lõppemist);
- (4) kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule (nimetatud piirang kehtib viis aastat pärast kahju hüvitamist);
- (5) keda on majandusalase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud (keeld ei laiene isikutele, kelle karistusandmed on karistusregistrist kustutatud).

Tulenevalt riigivaraseaduse §-st 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ja finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hoolsusega ja tema ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri huvide tõhus kaitse.

Nõukogu pädevus on määratletud äriühingu põhikirjas. Aktsiaseltsi nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb ettevõtte tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning ettevõtte ja aktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2017. aastal toimus 11 nõukogu koosolekut ja võeti vastu 4 otsust koosolekut kokku kutsumata. Üks nõukogu liige ei osalenud 2-l nõukogu koosolekul ja üks nõukogu liige ei osalenud 1-l nõukogu koosolekul, ülejäänud nõukogu liikmed võtsid osa kõikidest koosolekutest. Kirja teel hääletamisel osalesid kõik nõukogu liikmed.

Nõukogu koosolekutel kuulati ära juhatuse aruanded ettevõtte finantsseisundist ja äristrateegiast. Juhatus informeeris nõukogu kõigist olulistest asjaoludest ja tehingutest maksumusega üle 150 000 euro ning küsis nõukogult nõusolekut tehingute tegemiseks, mille ühekordne või aastane maksumus ületas 400 000 eurot.

Nõukogu päevakord ja materjalid saadetakse nõukogu liikmetele enne koosoleku toimumist, et nõukogu liikmetel oleks piisavalt aega oma seisukoha kujundamiseks koosolekul otsustamisele tulevates küsimustes.

Nõukogu on moodustanud auditikomitee ja ohutuskomitee.

Nõukogu poolt moodustatud 3-liikmelise auditikomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalve teostamisega seotud küsimustes, s.h jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande ja audiitorkontrolli protsessi, vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust nõuetele. 2017. aastal kuulusid auditikomitee koosseisu Jaak Annus (esimees), Roman Laidinen ja Priit Rohumaa.

Nõukogu poolt moodustatud 3-4 liikmelise ohutuskomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina ohutusalase järelevalve teostamisega seotud küsimustes raudtee eripärast lähtudes. Ohutuse tagamine on üks tähtsamaid ülesandeid Aktsiaseltsi igapäevases tegevuses, et vältida liiklusohutlikke situatsioone ning hädalukordi, kindlustada ohutu infrastruktuuri kasutusele andmine ja liikluse korraldamine lepingulistele raudteeveo-ettevõtjatele, samuti ohutuse tagamine oma töötajatele ja üldsusele. Kuni 01.02.2017 kuulusid ohutuskomitee koosseisu Tamo Vahemets (esimees), Heigo Saare ja Tauno Suurkivi. Alates 01.02.2017 vabastati ohutuskomitee liikmest Heigo Saare ning alates 22.03 nimetati ohutuskomitee liikmeks Dago Antov.

Ainuaktsionär on kehtestanud nõukogu liikmete tasude määrad ja tasustamise korra, kusjuures nõukogu esimehele makstakse suuremat tasu. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu koosolekul ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt makstakse täiendavat tasu auditikomitee ja ohutuskomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nimetatud komiteede koosolekutel osalemise eest. Nõukogu liikmetele lahkumishüvist ei maksta.

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ega kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses ettevõtte ja Eesti riigi kui omaniku huvidest. Nõukogu liikmed peavad rangelt kinni konkurentsikeelust ega osale ettevõtluses Aktsiaseltsiga samal tegevusalal.

Juhatus

Aktsiaseltsi juhatus esindab ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada Aktsiaseltsi jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele. Juhatus tagab kehtivate õigusaktide täitmise Aktsiaseltsi poolt ning korraldab kontrolli ja aruandlust.

Tulenevalt põhikirja punktist 6 võivad Aktsiaseltsi kõigis õigustoimingutes esindada juhatuse liikmed kahekesi ühiselt, kusjuures üks neist peab olema juhatuse esimees või juhatuse aseesimees. Edasivolitamise õigus on kahel juhatuse liikmel ühiselt, kusjuures üks neist peab olema juhatuse esimees või juhatuse aseesimees.

Juhatus liikmete vastutusvaldkonnad on piiritletud ning tööülesanded ja vastutus on kirjeldatud juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes.

2017. aastal kuulusid juhatuse koosseisu juhatuse esimehe-peadirektorina Sulev Loo (kutsuti tagasi alates 10.05.2017), juhatuse liikme-finantsdirektorina Toomas Virro (kutsuti tagasi alates 01.10.2017), juhatuse esimehe-peadirektorina Erik Laidvee (alates 15.05.2017), Andrus Kimber juhatuse aseesimehe-finantsdirektorina (alates 01.10.2017) ning juhatuse liikmena-liiklusdirektorina Sergei Fedorenko.

Kuna Sergei Fedorenko peeti 15. detsembril 2017 kinni Kaitsepolitsei ameti poolt kuriteos kahtlustatavana ja tema suhtes algatati kriminaalasi altkäemaksu võtmise ja altkäemaksu andmise tunnustel, otsustas nõukogu 08.01.2018 Sergei Fedorenko juhatuse liikme kohalt tagasi kutsuda.

AS Eesti Raudtee täidab HÜT punkti 2.2.2 ning juhatuse liikmed ei kuulu teise äriühingu juhatusse ega ole teise äriühingu nõukogu esimeheks.

Juhatus liikmed ei tegutse ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal ega tegele muude tööülesannetega juhatuse liikme kohustuste täitmise kõrval.

Juhatuse liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitised sisalduvad juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes, mis on nõukogu poolt läbi arutatud ja kinnitatud. Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei ületa juhatuse liikme kolme kuu tasu. Juhatuse liikmele ei maksta lahkumishüvitist, kui ta kutsutakse juhatusest tagasi mõjuval põhjusel, kui ta on rikkunud seadust, põhikirja või juhatuse liikme lepingut või pole täitnud oma kohustusi.

Juhatuse liikmetele täiendava tasu määramisel lähtub nõukogu Aktsiaseltsi finantsnäitajatest, arvestades konkreetse juhatuse liikme töö tulemuslikkust ja isiklikku panust püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele makstud nelja kuu tasu. Vastavalt nõukogu otsusele premeeriti 2017. aastal juhatuse esimeest Sulev Lood kahekordse keskmise kuutasu suuruses summas, juhatuse liiget Sergei Fedorenkot kahe ja poole kordse keskmise kuutasu suuruses summas ja juhatuse liiget Toomas Virrot kolme ja poole kordse keskmise kuutasu suuruses summas.

Tulenevalt AS Eesti Raudtee põhikirja punktist 5.5.6 otsustab nõukogu juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused, samuti õigusvaidluste pidamise juhatuse liikmetega. Tehingu tegemiseks ja õigusvaidluse pidamiseks määrab nõukogu aktsiaseltsi esindaja. 2017. aastal tehinguid juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isiku ja äriühingu vahel ei toimunud.

Äriühingu juhatuse liikmed ega töötajad ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandatelt isikutelt seoses oma tööga vastu raha ega teisi hüvesid ega tee kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi äriühingu nimel. Vastavalt kehtivatele Eesti Raudtee töökorralduse reeglitele ei ole töötajal lubatud töötada tööandja konkurentide juures, aga ka Äriühingule teenust osutavas või kaupu müüvas äriühingus, samuti kuuluda selliste äriühingute juhtorganitesse.

Teabe avaldamine

AS Eesti Raudtee avaldab oma veebilehel informatsiooni aktsionäri ja nõukogu koosseisu kohta ning nõukogu poolt moodustatud auditikomitee ja ohutuskomitee koosseisu ja ülesannete kohta, aga ka juhatuse koosseisu.

Lisaks sellele avaldatakse veebilehel Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne, äriühingu põhikiri, informatsioon makstud toetustest ja annetustest, andmed audiitori kohta, hankeplaani ning majandusaasta aruanded. Lisaks avaldatakse koos selgituste ja kommentaaridega ning võrdlusega eelmise perioodi majandustulemustega ka majandusaasta esimese ja kolmanda kvartali kasumiaruanne, finantsseisundi aruanne ja rahavoogude aruanne hiljemalt kvartalile järgneva kuu lõpuks ning teise ja neljanda kvartali kasumiaruanne, bilanss ja rahavoogude aruanne kahe kuu jooksul

pärast kvartali lõppemist.

Aktsiaselts avalikustab oma veebilehel teate tema tegevust puudutavast olulisest asjaolust ja sündmusest.

Veebilehel ei avaldata teavet üldkoosoleku toimumise kohta ega muid üldkoosolekuga seotud andmeid, kuna äriühingul on vaid üks aktsionär, kellele edastatakse koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega ka päevakorras olevate küsimuste osas otsuste vastuvõtmiseks vajalikud materjalid.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Eesti Raudtee koostab finantsaruanded vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele.

Juhatuse koostatud 2017. majandusaasta aruannet auditeerib audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers.

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3	272 147	280 833
Kinnisvarainvesteeringud		560	540
Pikaajalised nõuded	5	14	15
Põhivara kokku		272 721	281 388
Käibevara			
Varud	4	8 898	9 116
Nõuded ostjate vastu	5	3 485	2 330
Muud nõuded ja ettemaksud	5	308	409
Raha ja pangakontod		18 812	8 125
Käibevara kokku		31 503	19 980
VARAD KOKKU		304 224	301 368
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
Omakapital			
Aktiivkapital	6	70 303	70 303
Kohustuslik reservkapital	6	3 243	3 243
Põhivara ümberhindluse resev	6	323	323
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		75 232	85 995
Aruandeaasta koondkahjum		-7 620	-10 763
Omakapital kokku		141 481	149 101
Pikaajalised kohustised			
Laenud ja liisingkohustised	7	28 827	33 891
Kohustised sihtfinantseerimisest	18	100 136	93 464
Muud pikaajalised kohustised		1 023	1 150
Eraldised		354	361
Pikaajalised kohustised kokku		130 340	128 866
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muu lühiajalised kohustised	8	8 409	7 542
Maksuvõlad	9	1 542	645
Laenud ja liisingkohustised	7	5 061	3 938
Eraldised		15	16
Finantseerimine riigieelarvest	18	16 000	7 500
Kasutamata sihtfinantseerimine		1 376	3 760
Lühiajalised kohustised kokku		32 403	23 401
KOHUSTISED KOKKU		162 743	152 267
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		304 224	301 368

Lisad lehekülgedel 19-55 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

Koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	2017	2016
ÄRITULUD			
Müügitulu	10	32 915	32 955
Muud äritulud	10	12 894	10 329
Äritulud kokku		45 809	43 284
ÄRIKULUD			
Kaubad, materjal ja teenused	11	10 914	11 549
Mitmesugused tegevuskulud	11	4 519	4 640
Tööjõukulud	11	18 165	16 969
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3	19 144	19 924
Muud ärikulud	11	296	351
Ärikulud kokku		53 038	53 433
ÄRIKAHJUM		-7 229	-10 149
Intressikulud	12	-376	-458
Intressitulud	12	1	1
Muud finantskulud	12	-16	-157
Finantstulud ja -kulud kokku		-391	-614
KAHJUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		-7 620	-10 763
ARUANDEAASTA KAHJUM		-7 620	-10 763
ARUANDEAASTA KOONDKAHJUM KOKKU		-7 620	-10 763

Lisad lehekülgedel 19-55 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

Omakapitali muutuste aruanne

	Aksia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Põhivara ümb- hindluse reserv	Jaotamata kasum	Kokku
<i>tuhandetes eurodes</i>					
Saldo seisuga 31.12.2015	70 303	3 243	323	87 274	161 143
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	-10 763	-10 763
Jaotamata kasumist arvestatud eelmiste aastate periodiseerimata tulu	0	0	0	-1 279	-1 279
Saldo seisuga 31.12.2016	70 303	3 243	323	75 232	149 101
Aruandeperioodi koondkahjum	0	0	0	-7 620	-7 620
Saldo seisuga 31.12.2017	70 303	3 243	323	67 612	141 481

Lisad lehekülgedel 19-55 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

Rahavoogude aruanne

Puhaskahjum		-7 620	-10 763
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3	19 144	19 924
Põhivara sihtfinantseerimise amortisatsioon	10	-4 743	-4 170
Kasum põhivara müügist	10	-260	-970
Kahjum põhivara likvideerimisest	11	43	22
Eraldiste korrigeerimine		7	19
Kasum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest	10	-20	0
Riigieelarveline finantseerimise tulu	10	-7 500	-5 000
Hoonestusõiguse tasu periodiseerimine		-128	-1 279
Müügiototel põhivara ümberklassifitseerimine	3	0	-249
Kahjum finantstulududel -kuludelt	12	391	614
Muud korrigeerimised		-1	2
Kokku korrigeerimised		6 933	8 913
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-1 055	1 260
Varude muutus	4	218	-405
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		698	1 200
Makstud töösuhtejärgset konkurentsikeelu hüvitist		-80	0
Laekunud intressid		1	1
Makstud intressid		-348	-460
Kokku rahavood äritegevusest		-1 253	-254
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel perioodi jooksul		-9 480	-18 799
Laekunud materiaalse põhivara müügist	3	334	1 772
Antud laenude tagasimaksed		1	1
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-9 145	-17 026
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	7	0	16 100
Saadud laenude tagasimaksed	7	-3 816	-17 027
Kapitalirendi põhiosamaksed		-129	-148
Laekumised põhivara sihtfinantseerimisest perioodi jooksul		9 030	14 319
Tagastatud põhivara sihtfinantseerimisest		0	-362
Laekumine riigieelarvest	18	16 000	7 500
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		21 085	20 382
Kokku rahavood		10 687	3 102
Raha ja ekvivalendid perioodi alguses		8 125	5 023
Raha ja raha ekvivalentide muutus		10 687	3 102
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		18 812	8 125

Lisad lehekülgedel 19-55 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Üldine informatsioon

AS Eesti Raudtee on Eesti Vabariigis registreeritud äriühing asukohaga Toompuiestee 35, Tallinn.

Juhatus allkirjastas 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande 15. märtsil 2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul.

Ettevõtte põhitegevusalaks on raudtee infrastruktuuri haldamine.

Lisa 1: Raamatupidamise arvestuspõhimõtted

1.1 Arvestusmeetodid ja hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil, välja arvatud kinnisvarainvesteeringud, mida kajastatakse õiglases väärtuses.

Ettevõtte 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS – International Financial Reporting Standards), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi „IFRS EL“).

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 1.jaanuarist 2017:

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused. Vastavalt standardi nõuetele on aastaaruandes avalikustatud informatsioon võlakohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste kohta (Lisa 7). Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2017 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi ja muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad Ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018 või hilisematel perioodidel ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

Alljärgnevalt on esitatud loetelu uutest ja muudetud standarditest või tõlgendustest, mis on küll asjakohased, kuid ei avalda Ettevõtte finantsseisule olulist mõju.

- *IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine* (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Finantsvarad klassifitseeritakse ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Ettevõtte hinnangul standard ei avalda olulist mõju finantsaruannetes.
- *IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“* (rakendub 1. jaanuaril 2018). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Ettevõtte poolt teostatud mõjuanalüüsi ning olemasolevate lepingute valguses uus müügitulu standard ei mõjuta finantstulemusi. Uued lepingud, kus antud standardil võib olla oluline mõju, tuleb Ettevõttel seda hinnata.
- *IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused* (rakendub 1. jaanuaril 2018). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (*principal*) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkimise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.
- *IFRS 16 „Rendilepingud“* (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja

kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Ettevõtte on hinnanud uue standardi mõju finantsaruandele, mille tulemusena olemasolevate rendilepingute valguses suureneksid aastas vara ja kohustused 1,7 mln euro ulatuses, suureneks kulum põhivaradelt 0,3 mln euro ulatuses rendikulude vähenemise arvelt ning suureneks kulumieelne ärikasum (EBITDA), samuti suureneksid 0,3 mln euro võrra intressikulud.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

1.2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud

IFRS (EL)-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustiste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle perioodiliselt. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see mõjutab üksnes antud perioodi, või antud ja tulevastel perioodidel, kui muutus mõjutab nii jooksvat kui ka tulevase perioodi.

Järgnevalt on kirjeldatud olulisemaid juhtkonnapoolseid hinnanguid, mis võivad avaldada mõju finantsaruannetele:

a) Põhivara kasuliku eluea määramine

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasuliku eluiga. Selle hindamisel on lähtutud ajaloolisest kogemusest ning võetud arvesse varade kasutamise intensiivsust ja tulevikuväljavaateid. Põhivara kaalutud keskmine amortisatsioonimäär on 3,8% põhivara soetusmaksumusest. Amortisatsioonimäärade muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks amortisatsioonikulu 4,9 miljoni euro võrra aastas. Hinnangute tulemused on kirjeldatud Lisas 3.

b) Põhivara kaetava väärtuse määramine

Ettevõtte koostas seisuga 31. detsember 2017 põhivara kaetava väärtuse testi Ettevõtte põhivarale tervikuna, leides diskonteeritud tulevaste rahavoogude meetodil varade kasutusväärtuse.

2015. aasta lõpus sõlmitud finantseerimislepingu alusel tagab riik, et tavapärastes äritingimustes on Ettevõtte tulud, mille moodustavad infrastruktuuri kasutustasud, muust majandustegevusest saadud kasum ja riigi või muude isikute poolt eraldatud vahendid, ning raudteeinfrastruktuuri majandamise kulud viieaastase perioodi arvestuses tasakaalus. Ei ole põhjust kahelda, et riik tagab nimetatud tasakaalu ka pärast viidatud lepingu lõppemist. Võttes arvesse viimasel ajal ilmnenud tendentsi kauba- ja reisijateveo mõõdukale kasvule ning kasutades diskontomäärana TJA poolt aktsepteeritud kapitali kaalutud keskmist hinda 4,726% (2016. aastal 5,39%), ja jätkukasvumäärana SKP aastakeskmist kasvutempot perioodil 2023-2060 (1,349%), ületab põhivara kaetav väärtus nende bilansilist jääkmaksumust 17,5 mln euro võrra. Kaetava väärtuse testi läbiviimisel elimineeriti Euroopa Liidu, riigi ja kohalike omavalitsuste sihtfinantseerimisel soetatud varade jääkmaksumuse osa.

c) Rentide klassifitseerimine

Rendid klassifitseeritakse kapitali ja kasutusrentideks vastavalt p.1.13 kirjeldatule. Autotranspordi uuendamise finantseerimiseks kasutatakse kasutusrendilepinguid.

d) Nõuete hindamine

Nõuete väärtuse hindamisel lähtutakse reeglist, mille kohaselt hinnatakse nõuded alla täies ulatuses, kui maksetähtajast on möödunud üle 180 päeva, kuid võetakse arvesse ka juhtkonna hinnangut iga nõude osas eraldi, kui reegli järgimine ei ole põhjendatud. Hinnangu tegemisel lähtutakse võlgniku makseraskusest, võimalusest, et võlgnik läheb pankrotti või reorganiseerimisele, maksedistsipliinist mitte kinnipidamisest võlgniku poolt. Turutingimuste või majandusseisu muutumise tulemusena võib käesolev juhtkonna hinnang muutuda oluliselt. Tulemused kajastuvad Lisas 5.

e) Varude hindamine

Varude hindamisel lähtub juhtkond parimatest teadmistest arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Olulise osa ettevõtte varudest moodustavad strateegilised varud, mis on vajalikud võimalike raudteeinfrastruktuuri rikete likvideerimiseks. Strateegilised varud on üldiselt kajastatud soetusmaksimumes välja arvatud juhtudel, kui on olemas informatsioon, et turult oleks võimalik analoogilist varu soetada soodsama hinnaga. Sellisel juhul lähtutakse strateegiliste varude alahindluse määramisel turuhindadest. Mittestrategiliste varude alahindluse määramisel lähtutakse nende võimalikust netorealiseerimismaksumusest. Tulemused kajastuvad Lisas 4.

1.3 Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Bilansipäeva seisuga välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on ümberhinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasum ja kahjum on kajastatud kasumiaruandes vastava perioodi tuluna ja kuluna.

1.4 Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara on jaotatud järgmistesse klassidesse:

- maa ja ehitised - maa, hooned, rajatised, raudtee, ülekandeliinid;
- masinad ja seadmed - veerem, autod, arvutustehnika, seadmed;
- muu inventar ja sisseseade - tööriistad, kontoritehnika;
- lõpetamata ehitus.

Põhivara objekti olulised erineva elueaga komponendid võetakse arvele eraldi objektidena. Raudteealuse maa omanik on riik ja seda maad ei ole Ettevõtte bilanssi üle antud. Ettevõttel on õigus kasutada maad raudteeteenuste osutamiseks hoonestusõiguse alusel (Eesti Vabariigi Teede- ja Sideministeeriumi 20.10.2000 käskkiri nr. 257) 50 aastat ja tal on õigus pikendada seda kasutusaega 99 aastani.

Lõpetamata ehitusena käsitletakse Ettevõtte raamatupidamises olemasoleva materiaalse põhivara objektide täiendamiseks ja uutele objektidele tehtavaid kulutusi kuni nende kasutusele võtmiseni.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumus, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekutest. Soetusmaksumus on lahutatud kulum ja allahindluse summad.

Põhivara parendustega seotud kulutused, mida on võimalik usaldusväärselt mõõta ja mis osalevad tulude tekkimisel järgnevatel perioodidel, kuuluvad kapitaliseerimisele. Parendustega seotud kulutuste võrra suurendatakse vara soetusmaksumust või kajastatakse parendus eraldi varaobjektina. Vajadusel muudetakse vara kasulikuks tööga.

Põhivarade kasulik eluiga

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Amortisatsiooni arvestatakse lähtuvalt põhivara kasulikust elueast. Põhivaraobjektide kasulikud eluead on järgmised:

Põhivara grupid	Aastad
Hooned	3 - 100
Ülekandeliinid	3 - 50
Raudtee	2 - 100
Rajatised	5 - 80
Veerem	2 - 50
Seadmed	2 - 30
Autod	2 - 15
Kontori- ja arvutustehnika, inventar ja tööriistad	2 - 15

Maad ei amortiseerita. Põhivara parendusi amortiseeritakse samas tempos kui sama klassi põhivaragi.

Põhivara amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja lõppväärtused vaadatakse iga-aastaselt üle.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel, kasutuselt eemaldamisel või kui Ettevõtte ei eelda selle vara müügist majandusliku kasu saamist, samuti ümberklassifitseerimisel müügiototel põhivaraks (vt ka punkt 1.6). Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

1.5 Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida hoitakse kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid.

Kinnisvarainvesteering hinnatakse igal bilansipäeval tema õiglasesse väärtusesse, kasutades ettevõtteväliste professionaalsete hindajate abi. Väärtuse muutused on kajastatud aruandeperioodi muudes ärituludes või muudes ärikuludes.

Materiaalse põhivara ümberklassifitseerimisel kinnisvarainvesteeringuks kajastatakse ümberklassifitseerimise päeval positiivne vahe põhivara õiglase väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahel omakapitalis ning negatiivne vahe kasumiaruandes kuluna. Kinnisvarainvesteeringu ümberklassifitseerimisel muuks varaks rakendatakse objektile selle varade grupi arvestusreegleid, kuhu ta liigitatakse.

Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramisel on lähtutud objekti turuhinnast. Aktiivse turu puudumisel on õiglast väärtust hinnatud kas tuginedes hiljuti toimunud tehingute hindadele sarnaste objektide osas või kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit.

1.6 Müügiotel põhivara

Müügiotel põhivara ehk materiaalne põhivara, mis väga tõenäoliselt müüakse järgneva majandusaasta jooksul, kajastatakse käibevarana selle bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Müügiotel põhivara ei amortiseerita.

1.7 Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb kõigist ostuga seotud kuludest ja muudest otsestest väljaminekutest, millest varud ei oleks praeguses asukohas ja olukorras. Varude arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus (va strateegilised varud, mille osas vt punkti 1.2 (e)). Neto realiseerimisväärtuseks loetakse müügihinda, millest on lahutatud müügiga seotud kulutused.

1.8 Finantsinstrumendid

Finantsvarad

Ettevõtte finantsvarad moodustuvad laenudest, nõuetest, rahast ja raha ekvivalentidest. Laenud ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumendid. Laenud ja nõuded arvatakse käibevara hulka, v.a tähtaegade puhul, mis on pikemad kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Need liigitatakse põhivaradeks. Ettevõtte laenud ja nõuded hõlmavad bilansis äritegevusega seotud nõudeid ja muid nõudeid. Esmalt võetakse need varad arvele soetusmaksumuses, milleks on vara eest makstud tasu õiglane väärtus. Soetusmaksumuse hulka loetakse kõik finantsvara soetamisega otseselt kaasnevad kulutused.

Seejärel kajastatakse ostjatelt laekumata arved ja mitmesugused muud nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades olemasolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuetelt saadavat intressitulu kajastatakse finantstuluna.

Ebatõenäoliselt laekuvad arved on bilansis alla hinnatud summani, mis tõenäoliselt laekuvad, lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete varasem allahindlus tühistatakse, kui hilisem tõus vara kaetavas väärtuses on võimalik kokku viia sündmusega, mis on toimunud peale esialgset allahindlust.

Tavapärastel turutingimustel toimuv finantsvara ost ja müük kajastatakse tehingupäeval. Tehingupäevaks on päev, mil Ettevõtte võtab endale finantsvara ostu või müügi kohustuse. Tavapärastel turutingimustel toimunuks loetakse ostu või müüki, mille puhul müüja on andnud finantsvara ostjale üle sellise perioodi jooksul, mis on sellel turul tavaks või õigusaktidega ette nähtud.

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad kassas olevast sularahast, arvelduskontode jääkidest, lühiajalisel pangadeposiidil olevaist summadest ja teistest kuni kolmekuulise tähtajaga lühiajalistest kõrge likviidsusega investeringutest, välja arvatud arvelduskrediit pangas, mida kajastatakse lühiajaliste võlakohustiste all.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete kaetav väärtus arvutatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusena, kasutades varaga seotud algset sisemist intressimäära. Lühiajalisi nõudeid ei diskonteerita.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, saadud laenud, viitvõlad ja muud võlad) võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mille hulka kuuluvad tehingutasud. Edaspidi hinnatakse finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustistega kaasnevad intressikulud kajastatakse finantskuluna.

Pikaajaliste kohustistena on bilansis kajastatud kohustised, mille maksetähtaeg on hiljem kui üks aasta peale bilansikuupäeva. Ülejäänud kohustised on kajastatud lühiajalistena.

Viitvõlgadena on kajastatud lepingu või mõne muu alusdokumendi alusel tekkepõhiselt arvestatud võlad, mis tasutakse järgmisel perioodil.

1.9 Vara (sh finantsvarade) väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade, välja arvatud varud ja kinnisvarainvesteeringud, väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse perioodi kuldes.

Ettevõtte põhivarade kaetav väärtus on suurem kahest näitajast: kas vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või kasutusväärtus. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtuseni, kasutades diskontomäära, mis peegeldab nii hetke turuhinnangut raha väärtuse muutumisele ajas, kui ka varaga seonduvaid spetsiifilisi riske. Vara puhul, mis ei genereeri oluliselt iseseisvaid rahavoogusid, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete kaetav väärtus arvutatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusena, kasutades varaga seotud algset sisemist intressimäära. Lühiajalisi nõudeid ei diskonteerita.

Ettevõtte muude varade osas tühistatakse varasemad allahindlused juhul, kui on indikaatoreid, mille kohaselt vara väärtuse langust enam ei eksisteeri ja toimunud on muudatused hinnangutes, mis olid aluseks vara kaetava väärtuse leidmisel.

Varasem allahindlus tühistatakse ainult sellises ulatuses, et allahindluse tühistamise järgne vara jääkväärtus ei ületaks vara jääkväärtust, mis oleks kujunenud, arvestades normaalset amortisatsiooni, kui vara allahindlust tehtud ei oleks.

1.10 Tulude kajastamine

Infrastruktuuri kasutustasu arvestatakse tekkepõhiselt kalendrikuus ja tulu kajastatakse vastavalt infrastruktuuri kasutamisele.

Infrastruktuuriga liitumisel saadud liitumistasud kajastatakse tuluna liitumisel juhul, kui need tasud ei sisalda tulevaste teenuste tulusid, vaid ainult hüvitust liitumisega seonduvate kulude eest.

Raudteeveeremi ja muude varade rendist saadavad maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Teenuste müügist saadud tulu kajastatakse peale teenuse osutamist. Ettemaksena laekunud lepingutasud kantakse tulusse proportsionaalselt veomahule tonnides.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, välja arvatud juhul, kui selle laekumine on ebatõenäoline.

1.11 Töötajate hüvitised

Töötajatega seotud lühiajalised kohustised (palgavõlad, puhkusetasude kohustis) kajastatakse diskonteerimata väärtuses ning tekkepõhiselt vastavalt töötajate poolt teenuse osutamisele. Palgavõla ja puhkusetasude kohustise tekkimise aluseks on töötajatega sõlmitud lepingud ning töölepinguid reguleerivad seadused, millest tuleneb Ettevõttele juriidiline kohustis teha väljamakseid.

Töösuhete lõpetamise hüvitised on töövõtja hüvitised, mida makstakse, kui Ettevõtte otsustab lõpetada töösuhete töövõtjaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või kui töövõtja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kohustis tekib eeskätt töösuhete lõpetamise tagajärjel, seetõttu peab Ettevõtte kajastama töösuhete lõpetamise hüvitisi ainult siis, kui Ettevõtte on selgelt kohustunud lõpetama töösuhete töövõtja või töövõtjatega enne nende tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või maksma töösuhete lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui hüvitis kuulub väljamaksmisele enam kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitist diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Puhkusetasu võlg on kajastatud kohustise tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on kasumiaruandes kajastatud kuluna ning bilansis arvele võetud lühiajalise kohustisena.

Ettevõtte kajastab kasumiosalusega ja preemiate maksmisega seotud eeldatavaid kulusid siis ja ainult siis, kui tal on juriidiline või faktiline kohustis teha selliseid makseid ja kui kohustist on võimalik usaldusväärselt hinnata.

1.12 Tulumaks

Vastavalt 1. jaanuarist 2000 kehtima hakanud Eesti tulumaksuseadusele ei maksustata mitte teenitud kasumit, vaid makstud dividende ja muid kasumi jaotamise iseloomuga väljamakseid.

Tulenevalt kogu maksustamise kontseptsioonist ei ole mõistel varade ja kohustiste maksubaas majanduslikku sisu ning edasilükkunud maksukohustist ega – vara ei saa IAS 12 Tulumaks tähenduses tekkida.

Bilansis ei kajastata potentsiaalselt tulumaksukohustist Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu vaba omakapitali väljamaksmisega dividendidena, on toodud ära lisas 13. Dividendidelt makstav tulumaks kajastatakse dividendide deklareerimisel kasumiaruandes kuluna.

Tulumaks erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt ja vastuvõtukuludelt ning ettevõtlusega mitteseotud kuludelt kajastatakse tegevuskuludes tekkepõhiselt.

1.13 Rendiarvestus

Ettevõtte kui rentnik:

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirendi tingimustel renditud vara võetakse bilansis arvele õiglasel väärtuses või minimaalsete rendimaksete nüüdisväärtuses, sõltuvalt sellest, mis on madalam.

Rendimaksud jaotatakse kohustise ja finantskulude vahel nii, et intressikulu määr oleks netoinvesteeringu jäägist lähtuvalt konstantne. Vastavat rendikohustist (ilma intressideta) näidatakse bilansis muu lühi- või pikaajalise kohustisena. Intressi osa rendimaksust näidatakse kasumiaruandes tekkepõhiselt finantskuluna.

Rendilepingud, kus peamised omandiga seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale, kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed (miinus rendileandjalt saadud soodustused) kajastatakse kasumiaruandes aruandeperioodi kuluna. Ettevõtte kõiki sõlmitud rendilepinguid on võimalik katkestada ilma täiendavate oluliste kulutusteta.

Ettevõtte kui rendileandja:

Kasutusrendile antud varad kajastatakse bilansis materiaalse põhivarana. Rendileantud põhivara amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul analoogselt muu sarnase varaga. Renditulu (miinus rendilevõtjale antud soodustused) näidatakse kasumiaruandes aruandeperioodi tuluna.

1.14 Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud.

Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajaline eraldis kajastatakse bilansis selle diskonteeritud väärtuses.

Restruktureerimisega seotud eraldisi kajastatakse perioodil, mil Ettevõttel tekib kas juriidiline või konstruktiivne kohustus.

Hüvitised, mida makstakse töötajatega töösuhte lõpetamisel, kajastatakse alles pärast seda, kui asjaomaste töötajate esindajatega on saavutatud kokkulepe koondamise konkreetsete tingimuste ja koondatavate töötajate arvu osas ja kui töötajaid on konkreetsetest tingimustest isiklikult teavitatud. Ettevõtte pideva tegevusega seotud kuludele ei tehta eelnevaid eraldisi.

Ettevõttel lasub kohustus tasuda Ettevõtte süül töövõime kaotanud isikutele nende eluea jooksul töövõime kaotuse hüviseid. Eraldise hindamisel on aluseks võetud hüviseid saavate isikute arv, väljamaksete eeldatav periood ja hüvitise suurus.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärusega hinnata, on avalikustatud aruande lisades (Lisa 15) tingimuslike kohustustena ning neid ei kajastata Ettevõtte bilansis.

1.15 Sihtfinantseerimine

Ettevõtte lähtub varade sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist, mille kohaselt sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusväärtuses ning varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summas kajastatakse bilansis pikaajalise kohustisena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustis tulusse saadud vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Lühiajalise sihtfinantseerimise kohustisena kajastatakse bilansis laekunud toetuseid, mille kasutamisega seotud tingimus, vara valmishitamine, on veel täitmata.

Sihtfinantseerimine kajastatakse bilansis nõudena, kui kulutused on tehtud ja maksetaotlus aktsepteeritud.

Tegevuskulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil. Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kasutab Ettevõtte brutomeetodit, mille kohaselt kajastatakse kompenseerivat kulu ja saadud toetust eraldi vastavalt kuludes ja tuludes.

1.16 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Varade ja kohustiste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmnesid raamatupidamise aastaaruande koostamisperiodil ning mis on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

1.17 Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskahjumit, elimineerides mitterahaliste tegevuste mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

1.18 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 2: Finantsriskide juhtimine

2.1 Finantsriskide tegurid

Oma tegevuse tõttu ohustavad Ettevõtet mitmesugused finantsriskid:

- tururisk, mis hõlmab valuutakursiriski ja intressiriski,
- krediidirisk,
- likviidsusrisk.

Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm koondab tähelepanu finantsturgude ettearvamatusse ja püüab leevendada selle võimalikke negatiivseid mõjusid Ettevõtte finantstulemustele. Kõige suuremat riski kujutavad endast intressimäära riskid.

Ettevõtte juhtkond rakendab rahahaldusriskide haldamise korda, mida uuendatakse regulaarselt, et tagada rakendatavate meetmete ajakohasus. Vastavad reeglid kinnitab Ettevõtte nõukogu.

Riskijuhtimisega tegelevad finantsosakonna rahahalduse spetsialistid, kes viivad ellu juhatuse poolt heaks kiidetud poliitikat.

2.2 Valuutakursirisk

Ettevõtte on avatud erinevatele välisvaluutakursi riskidele, eelkõige seoses Šveitsi frangi, USA dollari ja Vene rublaga.

Et maandada riski, tasakaalustab Ettevõtte võimalikel juhtudel välisvaluutas oleva klienditulu samas vääringus olevate kulutustega.

31. detsembri 2016 ja 31. detsembri 2017 seisuga puudusid Ettevõttel olulised valuutakursiriskid, sh kohustised olid valdavalt eurodes.

Järgnevas tabelis on esitatud Ettevõtte avatud valuutaposisioonid bilansipäeval:

tuhandetes ühikutes

	31.12.2017		31.12.2016	
	CHF	RUB	CHF	RUB
Raha ja raha ekvivalendid	91	0	73	0
Nõuded	354	0	284	0
Kohustused	(320)	(1)	(303)	(491)
Netoposisioonid	125	(1)	54	(491)

Nende valuutade netoposisioonid on Ettevõtte seisukohalt ebaolulised ning võimalikud valuutakursimuutused ei omaks olulist mõju Ettevõtte finantsaruannetele.

2.3 Intressirisk

Ettevõtte tulud ja äritegevuse rahavood ei sõltu eriti palju intressimäärade muutustest turul. Ettevõttel ei ole suuremahulisi intressi kandvaid varasid. Ettevõtte võtab muutuva intressimääraga laene süstemaatiliselt ja kasutab vajadusel intressivahetuslepinguid, et maandada rahavoogude riski tulevaste intressimaksete puhul. Ettevõtte jälgib laenuportfelli kestuse kontrolli all hoidmiseks ka keskmist intressi fikseerimise perioodi. Ettevõttel on tänaseks kõik intressi kandvad kohustised ujuvintressiga. 2016.a ja 2017.a ei ole Ettevõtte rahavoogude intressiriski maandamiseks intressivahetuslepinguid kasutanud.

Ettevõttel on ujuva intressiga kohustisi seisuga 31.12.2017: 33 888 tuhat eurot (Lisa 7), 31.12.2016 seisuga 37 829 tuhat eurot. Kuue kuu Euribori 1% tõusu korral kasvaksid Ettevõtte intressikulud aastas muude tingimuste samaks jäädes 339 tuhande euro võrra (2016: 378 tuhande euro võrra).

2.4 Krediidirisk

Ettevõttes järgitakse põhimõtteid, mis tagavad teenuste ja toodete müügi neile klientidele, kelle usaldusväärsus on varasema käitumisega tõestatud. Krediidiriski vähendamiseks on kasutatud avansiliste ettemaksete nõuet klientidele, kellega ei ole sõlmitud lepingut või kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring.

Ülejäänud meetodid krediidiriski juhtimises seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Aasta lõpu seisuga on kõik ebatõenäoliselt laekuvad summad maha kantud või alla hinnatud.

Ostjatega seotud nõuete maksimaalne avatus krediidiriskile oli bilansipäeval maksetähtaegade lõikes järgmine:

Maksetähtaeg	31.12.2017	31.12.2016
saabumata	3 243	2 300
ületanud 1 - 30 päeva	200	19
ületanud 31 - 180 päeva	30	9
ületanud 181 - 365 päeva	10	2
ületanud rohkem kui 1 aasta	2	0
Kokku (Lisa 5)	3 485	2 330

Seisuga 31.12.2017 moodustab ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud ostjate tasumata arvete reserv 4 tuhat eurot (31.12.2016: 0 eurot) (täiendav info Lisas 5).

Aruande esitamise päeva seisuga on bilansipäeva nõudeid laekunud 3 429 tuhat eurot.

Ettevõtte raha ja raha ekvivalente ning üle 3-kuulise tähtajaga hoiuseid hoitakse Eesti suurimates pankades, mille omanikeks on Soome, Rootsi ja Taani suurpangad.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	Reiting Moody's järgi
Swedbank	6 242	Aa3
SEB	386	Aa3
Danske Bank A/S Eesti filiaal	13	A1
Luminor Bank	150	teadmata
Moskva esinduse pangakonto	21	teadmata
Deposiidid	12 000	
Kokku	18 812	

Arvestades pangareitinguid, hindab juhatus raha ja raha ekvivalentidega seotud krediidiriski minimaalseks.

2.5 Likviidsusrisk

Ettevõtte hoiab oma käsutuses piisaval määral sularaha ja likviidseid väärtpabereid, tal on finantseerimisvõimalused piisavate jätkuvate krediidiinide näol. Põhitegevuse dünaamilise iseloomu tõttu töötab rahahalduse osakond selle nimel, et jätkuvate krediidiinide lahtihoidmisega oleks tagatud paindlik finantseerimine.

Alljärgnevas tabelis on toodud finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes, sealhulgas hinnangulised tuleviku intressimaksud seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016:

tuhandetes eurodes

31.12.2017

	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1 - 2 aastat	2 - 5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenuid	33 622	34 700	4 966	4 966	23 690	0	7
Kapitalirendi kohustused	266	266	95	68	103	0	
Võlad tarnijatele*	2 914	2 914	2 914	0	0	0	8
Muud võlad*	152	152	152	0	0	0	
Kokku	36 954	38 032	8 127	5 034	23 793	0	

tuhandetes eurodes

31.12.2016

	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1 - 2 aastat	2 - 5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenuid	37 438	39 010	4 184	5 295	10 445	19 086	7
Kapitalirendi kohustused	391	391	122	101	118	50	
Võlad tarnijatele*	3 207	3 207	3 207	0	0	0	8
Muud võlad*	236	236	236	0	0	0	
Kokku	41 272	42 844	7 749	5 396	10 563	19 136	

* diskonteerimata rahavood

2.6 Tegevusrisk

Ettevõtte on kindlustatud ootamatute kahjude, kahjustuste ja purustuste vastu; äritegevuse katkemise ja lisakulude vastu; samuti kolmandate osapoolte nõuete vastu Ettevõtte suhtes. Kindlustuse alla kuuluvad näiteks ootamatud keskkonnakahjustused, kuritegevuse riskid, juhtkonna vastutusest tulenevad kahjud (juhatus, nõukogu ja juhtivtöötajad), päästetöötajate õnnetusjuhtumid ning mootorsõidukite kindlustus mistahes õnnetuse, varguse ja vandalismi vastu. Suurimaks tegevusriskiks võib osutuda kaubamahtude kahanemine tasemeteni mis ei võimalda edasist infrastruktuuri korrashoiu finantseerimist vajalikus mahus. Antud riski aitab maandada pidev vastavasisuline töö 1520-mm rööpmelaiust raudteed (Venemaa, Läti ja Leedu jt.) omavates riikides saavutamaks alaliselt piisavat kaubamahu transiiti Eesti Vabariigi raudteedel.

2.7 Kapitali juhtimine

Kapital on ettevõtte varade moodustamise allikate nimetus, mis võivad olla laenatud ehk võõrkapital või ettevõtte omanikule kuuluv kapital ehk omakapital.

Ettevõtte kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu.

Ettevõtte tegevuspõhimõtteks on omada piisavalt kapitali usaldusväärse säilitamiseks finantsturgudel. Ettevõtte käsutuses on mitmed krediidiinstrumendid, mille kestvus ja maht võimaldavad juhtkonnal ellu viia järgnevas 12 kuuks kavandatud investeerimisprogrammi. Ettevõtte omakapital on piisav võimaldamaks vajadusel täiendavate laenuvahendite kaasamist. Ettevõtte on oma laenulepingutes võtnud kohustise säilitada minimaalselt 35% omakapitali osa bilansimahust. 31. detsembri 2017 seisuga oli omakapitali osa bilansimahust 46,5% (31.12.2016: 49,5%). Täiendavalt vaata Ettevõtte omakapitali kohta lisast 6.

2.8 Õiglane väärtus

IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel.
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest).
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse võimaluse korral jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik Ettevõtte enda hinnangutele.

Ettevõtte hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustiste õiglased väärtused oluliselt Ettevõtte finantsseisundi aruandes, seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016, kajastatavatest jääkväärtustest. Kuna valdav osa Ettevõtte pikaajalistest laenukohustistest on ujuva intressimääraga, mis muutub vastavalt muutustele rahaturu intressimäärades, siis nende õiglane väärtus ei erine oluliselt bilansilisest väärtusest.

Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2017			
	Finantsvarad korrigeeritud soetus- maksumuses	Finants- kohustised korrigeeritud soetus- maksumuses	Kokku bilansiline väärtus	Lisa	
Nõuded	3 485	0	3 485	5	
Raha ja raha ekvivalendid	18 812	0	18 812		
Kokku	22 297	0	22 297		
Laenukohustised	0	33 622	33 622	7	
Kapitalirendikohustised	0	266	266	7	
Võlad hankijatele ja muud võlad*	0	3 111	3 111	8	
Kokku	0	36 999	36 999		

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2016			
	Nõuded korrigeeritud soetus- maksumuses	Finants- kohustised korrigeeritud soetus- maksumuses	Kokku bilansiline väärtus	Lisa	
Nõuded	2 330	0	2 330	5	
Raha ja raha ekvivalendid	8 125		8 125		
Kokku	10 455	0	10 455		
Laenukohustised	0	37 438	37 438	7	
Kapitalirendikohustised	0	391	391	7	
Võlad hankijatele ja muud võlad*	0	3 459	3 459	8	
Kokku	0	41 288	41 288		

* sisaldab võlgasid tarnijatele, intressikohustisi ja muid tekkepõhiseid võlgu

Seisuga 31.12.2017 on tasemele 3 liigitatud laenu- ja kapitalirendikohustised.

Lisa 3: Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masina- ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus- ja ettemakset põhivara	Kokku	Lisa
31. detsember 2015						
Soetusmaksumus	396 921	74 089	1 253	1 848	474 111	
sh: EL ja KOV toetus - soetus	95 099	901	0	0	96 000	18
EL toetuste siirded - soetus	2 807	59	0	0	2 866	
Riigieelarvest kaetud põhivara	1 310	1 623	0	0	2 933	
Akumuleeritud kulum	-149 838	-39 941	-1 127	-91	-190 997	
sh. EL ja KOV toetus - kulum	-14 570	-118	0	0	-14 688	
EL toetuste siirded - kulum	-216	-3	0	0	-219	
Riigieelarvest kaetud põhivara	-299	-369	0	0	-668	
Jääkmaksumus	247 083	34 148	126	1 757	283 114	
2016. aasta						
Soetusmaksumus						
Soetamine	0	360	4	14 131	14 495	
Ümberklassifitseerimine	13 691	1 201	0	-14 892	0	
sh. EL ja KOV toetus - soetus	10 570	840	0	0	11 410	18
Ümberklassifitseerimine varudest	0	0	0	3 248	3 248	
Ümberklassifitseerimine müügiotel põhivaradest	249	0	0	0	249	
Müük ja mahakandmine	-6 162	-810	-16	0	-6 988	
Kulum						
Kulum/väärtuse langus	-15 670	-4 210	-44	0	-19 924	
Ümberklassifitseer.kulum müügiotel põhivaradest	-47	0	0	0	-47	
sh. EL ja KOV toetus - kulum	-3 832	-64	0	0	-3 896	
EL toetuste siirded - kulum	-67	-2	0	0	-69	
Riigieelarvest kaetud põhivara	-92	-113	0	0	-205	
Müüdid/mahakantud põhivara kulum	5 938	733	16	0	6 687	
Perioodi liikumine	-2 001	-2 726	-40	2 487	-2 280	
31. detsember 2016						
Soetusmaksumus	404 699	74 840	1 241	4 244	485 024	
sh: EL ja KOV toetus - soetus	105 669	1 741	0	0	107 410	18
EL toetuste siirded - soetus	2 807	59	0	0	2 866	
Riigieelarvest kaetud põhivara	1 310	1 623	0	0	2 933	
Akumuleeritud kulum	-159 617	-43 418	-1 155	0	-204 190	
sh. EL ja KOV toetus - kulum	-18 402	-182	0	0	-18 584	
EL toetuste siirded - kulum	-283	-5	0	0	-288	
Riigieelarvest kaetud põhivara	-391	-482	0	0	-873	
Jääkmaksumus	245 082	31 422	86	4 244	280 834	

31. DETSEMBRIL 2017 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus ja ettemakset põhivara eest	Kokku	Lisa
2017. aasta						
Soetusmaksumus						
Soetamine	558	196	10	13 016	13 780	
Ümberklassifitseerimine	12 530	673	0	-13 203	0	
sh. ümberklassifitseerimine varudest	0	0	0	2 349	2 349	
sh. EL ja KOV toetus - soetus	10 754	660	0	0	11 414	18
Ümberklassifitseerimine varudesse	0	0	0	-3 248	-3 248	
Müük ja mahakandmine	-2 523	-1 678	-30	0	-4 231	
Kulum						
Kulum/väärtuse langus	-15 320	-3 781	-43	0	-19 144	
sh. EL ja KOV toetus - kulum	-4 326	-143	0	0	-4 469	
EL toetuste siirded - kulum	-74	-2	0	0	-76	
Riigieelarvest kaetud põhivara	-92	-106	0	0	-198	
Müüdud/mahakantud põhivara kulum	2 467	1 659	30	0	4 156	
Perioodi liikumine	-2 288	-2 931	-33	-3 435	-8 687	
31. detsember 2017						
Soetusmaksumus	415 264	74 031	1 221	809	491 325	
sh: EL ja KOV toetus - soetus	116 423	2 401	0	0	118 824	18
EL toetuste siirded - soetus	2 807	59	0	0	2 866	
Riigieelarvest kaetud põhivara	1 310	1 623	0	0	2 933	
Akumuleeritud kulum	-172 470	-45 540	-1 168	0	-219 178	
sh. EL ja KOV toetus - kulum	-22 728	-325	0	0	-23 053	
EL toetuste siirded - kulum	-357	-7	0	0	-364	
Riigieelarvest kaetud põhivara	-483	-588	0	0	-1 071	
Jääkmaksumus	242 794	28 491	53	809	272 147	

2017. aastal müüdi põhivara müügihinnaga 334 tuhat eurot (2016: 1 772 tuhat eurot).

Seisuga 31. detsember 2017 Ettevõtte põhivarasid laenu tagatiseks panditud ei ole.

Lisa 4: Varud

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Infrastruktuuri laovarud ja materjalid	8 843	9 001
Muud varud	55	115
Varud kokku	8 898	9 116

Aruandeperioodil hinnati alla seisvaid ja kasutuskõlbmatuid laovarusid 846 tuhande euro ulatuses (2016: 91 tuhat eurot).

Lisa 5: Nõuded ja ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016	Lisa
Ostjatelt laekumata arved	3 485	2 330	
Nõuded ostjate vastu kokku	3 485	2 330	
Muud lühiajalised nõuded	4	1	
Maksude ettemaksed	72	144	9
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	232	264	
Muud lühiajalised nõuded ja ettemaksed kokku	308	409	
Kapitalirendi nõue	14	15	
Pikaajalised nõuded kokku	14	15	
Nõuded kokku	3 807	2 754	

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete liikumine:

Aasta alguses	0	0
Täiendav ebatõenäoliselt laekuvate arvete kulu	-4	0
Lootusetud nõuded kantud bilansist maha	0	0
Aasta lõpuks	-4	0

Lisa 6: Omakapital

6.1 Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 on Ettevõtte aktsiakapital 70 303 tuhat eurot, mis koosneb 70 302 814 üheliigilisest lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta. Kõigi aktsiate eest on täielikult tasutud.

Iga aktsia annab tema omanikule õiguse osaleda ettevõtte aktsionäride üldkoosolekul ning annab võrdselt ühe hääle otsuste tegemisel. Kõigil aktsiatel on võrdsed õigused kasumi jaotamisel ning likvideerimisjaotisele Ettevõtte võimaliku likvideerimise korral.

Ettevõtte põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 127 823 296 ja maksimaalne aktsiakapital 127 823 tuhat eurot.

6.2 Kohustuslik reservkapital

2016. ega 2017. aastal kohustuslikku reservkapitali ei suurendatud.

6.3 Põhivara ümberhindluse reserv

Põhivara ümberhindluse reserv hõlmab kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseeritud maa õiglasele väärtusele ümberhindamise tulemust. Kinnisvara hilisema võõrandamise korral võib omakapitalis sisalduva ümberhindluse reservi üle kanda eelmiste perioodide jaotamata kasumisse. Ümberhindluse reservi ülekandmist jaotamata kasumisse kasumiaruandes ei kajastata.

Lisa 7: Laenud ja liisingukohustised**Võlakohustused seisuga 31.12.2017***tuhandetes eurodes*

	Saldo 31.12.2017	Sealhulgas pikaajaline osa	Sealhulgas lühiajaline osa	Makse- tähtaeg	Intressimäär
OP Corporate Bank võlakirjad (16 milj EUR)	14 950	12 650	2 300	20.12.2021	6 kuu EURIBOR + 0.81%
Põhjamaade Investeerimis- panga võlakirjad (40 milj EUR)	18 672	16 006	2 666	15.12.2024	6 kuu EURIBOR + 1.33%
Pangalaenud kokku	33 622	28 656	4 966		
Kapitalirendikohustused	266	171	95		keskmise 1,637%
Kokku võlakohustused	33 888	28 827	5 061		

Võlakohustused seisuga 31.12.2016*tuhandetes eurodes*

	Saldo 31.12.2016	Sealhulgas pikaajaline osa	Sealhulgas lühiajaline osa	Makse- tähtaeg	Intressimäär
OP Corporate Bank võlakirjad (50 milj EUR)	16 100	14 950	1 150	20.12.2021	6 kuu EURIBOR + 0.81%
Põhjamaade Investeerimis- panga võlakirjad (40 milj EUR)	21 338	18 672	2 666	15.12.2024	6 kuu EURIBOR + 1.33%
Pangalaenud kokku	37 438	33 622	3 816		
Kapitalirendikohustused	391	269	122		keskmise 1,389%
Kokku võlakohustused	37 829	33 891	3 938		

Laenude lepinguline kestvus*tuhandetes eurodes*

	< 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31. detsember 2017				
Laenud kokku	4 966	28 656	0	33 622
Liisingkohustused	95	171	0	266
Kokku	5 061	28 827	0	33 888
<i>tuhandetes eurodes</i>				
	< 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31. detsember 2016				
Laenud kokku	3 816	19 864	13 758	37 438
Liisingkohustused	122	269	0	391
Kokku	3 938	20 133	13 758	37 829

2017. aastal kajastati kasumiaruandes pangalaenude ning võlakirjade intressikulu 372 tuhat eurot (2016: 455 tuhat eurot) (Lisa 12).

31. DETSEMBRIL 2017 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Netovõlg*tuhandetes eurodes*

	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja pangakontod	18 812	8 125
Lühiajalised võlakohustused	-5 061	-3 938
Pikaajalised võlakohustused	-28 827	-33 891
Netovõlg	-15 076	-29 704

Raha ja pangakontod	18 812	8 125
Ujuva intressimääraga võlakohustused	-33 888	-37 829
Netovõlg	-15 076	-31 276

tuhandetes eurodes

	Raha ja rahaekvivalendid	Võlakohustused tagasimaksega kuni 1 aasta	Võlakohustused tagasimaksega üle 1 aasta	Kokku
Netovõlg 01.01.2016	5 023	-38 471	-97	-33 545
Rahavoog	3 102	34 533	-33 794	3 841
Netovõlg 31.12.2016	8 125	-3 938	-33 891	-29 704
Rahavoog	10 687	-1 123	5 064	14 628
Netovõlg 31.12.2017	18 812	-5 061	-28 827	-15 076

Ettevõtte on sõlminud võlakirjalepingud 2007. aastal Põhjamaade Investeeringuspangaga (NIB) ning 2016. aastal OP Corporate Bank PLC-ga (OP). Neis lepingutes on sätestatud eritingimused finantssuhtarvudele, millele Ettevõtte peab vastama. Ettevõtte oli kehtestatud eritingimustega kooskõlas seisuga 31.12.2017 ning seisuga 31.12.2016. Võlakirjad lunastatakse üks kord poolaastas, võrdsetes osades. OP võlakirjalepingust on veel kasutusele võtmata 6,9 mln eurot, mida Ettevõtte plaanib realiseerida 2018. aasta jooksul.

Ettevõtte varasid pole seatud tagatiseks laenude tagamisel.

Lisa 8: Võlad tarnijatele ja muud kohustised

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Tarnijatele tasumata arved	2 914	3 207
Tulevaste perioodide tulud	2 345	1 746
Kokku	5 259	4 953
Viitvõlad:		
-võlad töövõtjatele ja sotsiaalmaksu viitvõlad	2 945	2 330
-intressivõlad	44	16
-muud viitvõlad	161	243
Kokku	3 150	2 589
Kõik kokku	8 409	7 542

Tarnijatele tasumata arvete summa 2 914 tuhat eurot (31.12.2016: 3 207 tuhat eurot) sisaldab võlgnevust tarnijatele põhivara eest 411 tuhat eurot (31.12.2016: 529 tuhat eurot).

Tulevaste perioodide tulud summas 2 345 tuhat eurot (31.12.2016: 1 746 tuhat eurot) sisaldavad raudtee- ja raudtee veoettevõtjate ettemaksusid infrastruktuuri kasutamise eest ning hoonestustasude ettemakseid.

Lisa 9: Maksude ettemaksed ja maksuvõlad*tuhandetes eurodes*

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	859	0	35
Üksikisiku tulumaks	0	216	0	193
Erisoodustuse tulumaks	0	5	0	3
Sotsiaalmaks	0	418	0	372
Kohustuslik kogumispension	0	17	0	16
Töötuskindlustusmaksed	0	25	0	24
Muud maksud	0	2	0	2
Ettemaksukonto jääk (Lisa 5)	72	0	144	0
KOKKU maksude ettemaksed ja maksuvõlad	72	1 542	144	645

Lisa 10: Müügitulu ja muud äritulud**Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes***tuhandetes eurodes*

	2017	2016
Müük Euroopa Liidu riikidele kokku	31 994	32 248
Eesti	31 972	32 230
Leedu	3	1
Läti	19	17
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike kokku	921	707
Venemaa	921	706
Muud riigid	0	1
Kokku müügitulu	32 915	32 955

Müügitulu tegevusalade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Infrastruktuuri teenused	28 740	29 328
Rendi ja üürimisteenused	275	242
Ostetud ja edasimüüdud energia	792	878
Telekommunikatsiooniteenused	380	378
Kinnisvarateenused, hoonete ja ruumide rent	564	566
Varude müük	548	292
Reisiveo teenused	1 300	884
Muud teenused (veerem, päästerong, muud)	316	387
Kokku	32 915	32 955

Muud äritulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016	Lisa
Kasum materiaalse põhivara müügist	260	970	
Trahvid, viivised ja hüvitised	203	130	
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	4 743	4 170	18
finantseerimine tulemuseesmärkide saavutamiseks	7 500	5 000	18
Muud	188	59	
s.h. Hoonestusõiguse tasu periodiseerimine	128	0	
s.h. Kasum kinnisvarainvesteeringute ümberhindamisest	20	0	
Kokku muud äritulud	12 894	10 329	

Lisa 11: Ärikulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Kaubad, toore, materjal ja teenused		
Tooraine ja materjal	2 147	1 505
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	0	0
Müügi eesmärgil ostetud teenused	613	810
Energia	1 271	1 302
Raudtee remont ja hooldus	1 879	2 022
Kinnisvara hooldus	563	544
Transportvahendite remont ja hooldus	756	688
Side-, elektri-, turvanguüsteemide ja seadmete hoold	414	384
Muud raudteeveoga seotud teenused*	1 236	2 430
Reisijateveo teenus rahvusvahelises liikluses	1 776	1 656
Muud	259	208
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	10 914	9 893

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Mitmesugused tegevuskulud		
Üür ja rent	1448	1 152
Energia	299	351
Kommunaalkulud	490	479
Mitmesugused bürookulud	474	527
Lähetuskulud	167	161
Koolituskulud	44	47
Riiklikud ja kohalikud maksud	442	494
Kindlustusteenused	170	189
Sõiduautode varuosad ja hooldus	123	176
Konsultatsiooniteenused	175	174
Infoteenused	277	389
Muud töötajatega seotud kulud	296	242
Müügikulud	62	59
Muud	52	200
Kokku mitmesugused tegevuskulud	4 519	4 640

* Muud raudteeveoga seotud teenused sisaldavad kaubaveo turvateenuseid, vedurite kasutamise teenust.

tuhandetes eurodes

	2017	2016
Tööjõukulud		
Palgakulud	13 588	12 699
Tööjõumaksud	4 577	4 270
Kokku tööjõukulud	18 165	16 969
Töötajate keskmine arv	792	799

Muud ärikulud*tuhandetes eurodes*

	2017	2016
Kahjum materiaalse põhivara likvideerimisest ja tasuta üleandmisest	43	22
Trahvid, viivised ja hüvitised	13	9
Liikmemaksud ühingutele ja organisatsioonidele	241	311
Muud	0	9
Kokku muud ärikulud	297	351

Lisa 12: Finantstulud ja -kulud*tuhandetes eurodes*

	2017	2016
Intressitulud	1	1
Intressikulud kokku	-376	-458
Intressikulu laenudelt (Lisa 7)	-372	-455
Intressikulu kapitalirendilt (Lisa 7)	-4	-3
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	-16	-12
Muud finantstulud ja -kulud kokku	0	-145
Kokku finantstulud ja -kulud	-391	-614

Lisa 13: Tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud, vaid jaotatud kasumilt. Nimetatud seaduse § 50 alusel maksustatakse äriühingu poolt väljamakstud dividendid tulumaksuga olenemata dividendide saajast. Kehtiv maksumäär on 20/80 väljamakstud dividendide summalt. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Soodsamat maksumäärat saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017 on 67 612 tuhat eurot (2016: 75 232 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena 31. detsembri 2017 seisuga, on 13 522 tuhat eurot (2016: 15 046 tuhat eurot).

Ettevõtte juhatuse kahjumi katmise ettepaneku kohaselt ei maksta 2017. aastal välja dividende.

Lisa 14: Lepingulised kohustised ja varad

Põhivarainvesteeringud

Ettevõttel on seisuga 31. detsember 2017 aastateks 2018 kuni 2020 sõlmitud lepinguid põhivara investeeringuteks kokku 13,5 miljoni euro eest (2016: 6,1 miljonit eurot), sealhulgas Tallinn-Keila-Paldiski ja Keila-Riisipere raudtee kapitaalremondi II etapi projektile 12 miljonit eurot ja uue raudteehooldustehnika ostmiseks 1,3 miljonit eurot.

Kasutusrent – Ettevõtte kui rentnik

Ettevõtte rentis 2017. aastal kasutusrendi tingimustel transpordivahendeid (autod), hooneid ja maad hoonestusõiguse alusel. Kokku tasuti aruandeaastal pikaajaliste tähtajaliste lepingutega kaetud

31. DETSEMBRIL 2017 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

rendimakseid 1 355 tuhat eurot (2016: 1 231 tuhat eurot), sealhulgas hoonestusõiguse tasusid 264 tuhat eurot, katkematud ruumide renditasusid 790 tuhat eurot ja sõidukite kasutusrenditasusid 289 tuhat eurot.

Järgmistel perioodidel tasumisele kuuluvad mittekatkestatavate lepingutega seotud kasutusrendimaksud, millest põhiosa moodustab hoonestusõiguse tasu raudtee infrastruktuuri teenindamiseks, Toompuiestee 35 rent ning sõidukite kasutusrendid 30 päevase ülesütleamise õigusega, jagunevad ajaliselt:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
1. aastal	1 289	1 212
2. - 5. aastal	2 698	1 974
üle 5 aasta	12 158	9 849
Kokku	16 145	13 035

Kasutusrent – Ettevõtte kui rendileandja

Ettevõtte sai 2017. aastal tulu kasutusrendile antud varade rendist (veerem, ruumid, laoplatsid, hoonestusõigus) 896 tuhat eurot (2016: 939 tuhat eurot).

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Rendile antud varad		
Soetusmaksumus	6 351	5 834
Akumuleeritud kulum	-1 834	-1 696
Jääkväärtus	4 517	4 138

2017. aasta rendivarade arvestatud kulum oli 119 tuhat eurot (2016: 103 tuhat eurot).

Kasutusrenditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest tulevastel perioodidel:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
1. aastal	234	258
2. - 5. aastal	128	147
üle 5 aasta	128	160
Kokku	490	565

Ettevõttel on hulgaliselt tähtajatuid kasutusrendi lepinguid, mida vaadatakse üle igal aastal.

Lisa 15: Tingimuslikud kohustised

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustised:

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata riigile kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava summa.

Pooleliolevad kohtuvaidlused:

1) Eesti Raudtee korraldas riigihanke „Lääne-Harju raudteeliinide liiklusjuhtimissüsteemi moderniseerimine“, hanketeade avaldati 01.06.2017, edukaks tunnistati Mipro Oy pakkumine summas 16 478 968,80 eurot .

Ühispakkujad KMG Inseneriehituse AS ja AŽD Praha s.r.o. vaidlustasid Eesti Raudtee riigihanke esitades kaebuse riigihangete vaidlustuskomisjonile (VAKO), kes tegi 18.10.2017 otsuse, millega jättis rahuldamata ühispakkujate vaidlustuse.

Ühispakkujad esitasid Tallinna Halduskohtule kaebuse, milles taotlesid VAKO otsuse tühistamist ja ning uue otsuse tegemist. Tallinna Halduskohus tegi 18.11.2017 otsuse, millega kohus jättis ühispakkujate kaebuse „Lääne-Harju raudteeliinide liiklusjuhtimissüsteemi moderniseerimine“ riigihanke vaidluses rahuldamata.

Ühispakkujad esitasid ringkonnakohtule apellatsioonikaebuse. Ringkonnakohus tegi 08.02.2018 otsuse, millega kohus jättis kaebajate apellatsioonikaebuse rahuldamata.

Ühispakkujad esitasid kassatsioonikaebuse Riigikohtule 19.02.2018. Riigikohus võttis kassatsiooni-kaebuse menetluse, kohtulahendi tegemise aja kohta hetkel info puudub.

Kui Riigikohus varasemaid kohtuotsuseid ei muuda, siis ei ole nimetatud kohtuvaidlusel Eesti Raudteele otsest rahalist mõju, kuivõrd tööde maksumus on fikseeritud riigihanke tulemusena ning tööd on võimalik teostada hankemenetluses ettenähtud tähtajaks. Teistsuguse kohtulahendi korral võib tekkida vajadus korraldada uus riigihange.

2. AS E.R.S. on esitanud kaks kaebust TJA otsustele, millega on määratud raudteefrastruktuuri kasututasu 2016/2017 liiklusgraafikuperioodiks ja 2017/2018 liiklusgraafikuperioodiks.

Kohus kaasas kolmanda isikuna Eesti Raudtee, sest kohtulahendiga võidakse otsustada Eesti Raudtee õiguste ja kohustuste üle.

Halduskohus jättis oma 22.06.2017 otsusega rauddamata AS E.R.S. kaebuse TJA otsusele, millega määrati kasututasud 2016/2017 liiklusgraafikuperioodiks.

AS ERS esitas apellatsioonikaebuse ringkonnakohtule 24.07.2017. Kohus ei ole kohtuistungiga aega veel määranud.

Kohtuvaidluste rahalist mõju Eesti Raudteele on hetkel keeruline prognoosida kuivõrd vaidlustes ei ole jõutud lõpliku kohtulahendini. Kui kohus rahuldab AS E.R.S. kaebused ja tühistab TJA otsused, siis peab TJA tegema uued raudteeinfrastruktuuri kasutustasu määramise otsused. Kui kohus kohustab TJA-d muutma otsuseid, siis võib see potentsiaalselt kaasa tuua Eesti Raudtee eelmiste perioodide tulude korrigeerimise, kuid selle mõju ei ole usaldusväärselt prognoositav ning seetõttu ei ole seda Eesti Raudtee finantstulemustes arvestatud.

Lisa 16: Tegevuse jätkuvus

Ettevõtte käibekapital on seisuga 31.12.2017 negatiivne summas 900 tuhat eurot. Ettevõttel on kasutusele võtmata 2017.a jooksul emiteeritud pikaajaliste võlakirjade vahendeid summas 6 900 tuhat eurot, mida sisuliselt võib lugeda likviidsete varade hulka. Seega formaalselt negatiivne käibekapital juhtkonna hinnangul lühiajaliste kohustuste täitmisel probleeme ei põhjusta.

Lisa 17: Tehingud seotud osapooltega

Ettevõtte tehinguteks seotud osapooltega on tehingud aktsionäriaga, nõukogu ja juhatuse liikmetega ning nende lähikondsetega, samuti ettevõtted, mille üle omavad eelpoolmainitud isikud kontrolli või olulist mõju. Kuna Ettevõtte aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse Ettevõtte seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

AS Eesti Raudtee omanik on Eesti Vabariik.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	0	8	0	35
Eesti Vabariigi Valitsusega seotud äriühingud	2 863	1585	1 586	764

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017		2016	
	Müügid	Ostud	Müügid	Ostud
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	2	456	2	1 009
Eesti Vabariigi Valitsusega seotud äriühingud	26 587	6 057	27 958	5 916

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Arvestatud tasu	344	357
Töösuhtejärgse konkurentsikeelu hüvitis	60	0
Kokku	404	357

Ennetähtaegselt juhatuse liikme lepingu põhjusega lõpetamise korral tööandja poolt makstakse juhatuse liikmele lahkumishüvitist kolme kuu tasu ulatuses.

Töösuhtejärgseks konkurentsikeelu hüvitiseks on moodustatud eraldi summas 251 tuhat eurot.

Lisa 18: Sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016	Lisa
PIKAAJALISED VARADE SIHTFINANTSEERIMISED PERIOODI ALGUSE SEISUGA	93 464	86 224	3
<i>sh Euroopa Ühtekuuluvusfond</i>	78 525	70 763	
<i>sh Üleeuroopaline transpordivõrgu arendamise fond</i>	6 487	6 886	
<i>sh Euroopa Regionaalfond</i>	5 747	5 975	
<i>sh Kodumaine sihtfinantseerimine</i>	645	335	
<i>sh Riigieelarvest kaetud (Koidula)</i>	2 060	2 265	
SIHTFINANTSEERINGUTE LIIKUMISED ARUANDEPERIOODIL			
Sihtfinantseerimisega soetatud varad ja -kohustused	11 414	11 410	3
<i>sh Euroopa Ühtekuuluvusfondist</i>	11 414	11 084	
<i>sh Kodumaine sihtfinantseerimine</i>	0	326	
Sihtfinantseerimisega soetatud kohustuste arvestamine tulusse	-4 743	-4 170	10
<i>sh Euroopa Ühtekuuluvusfondist</i>	-3 895	-3 322	
<i>sh Üleeuroopaline transpordivõrgu arendamise fond</i>	-399	-399	
<i>sh Euroopa Regionaalfond</i>	-228	-228	
<i>sh Kodumaine sihtfinantseerimine</i>	-23	-16	
<i>sh Riigieelarvest kaetud (Koidula)</i>	-198	-205	
PIKAAJALISED VARADE SIHTFINANTSEERIMISED ARUANDEPERIOODIL KOKKU	6 671	7 240	
PIKAAJALISED VARADE SIHTFINANTSEERIMISED PERIOODI LÖPU SEISUGA	100 135	93 464	3
<i>sh Euroopa Ühtekuuluvusfond</i>	86 044	78 525	
<i>sh Üleeuroopaline transpordivõrgu arendamise fond</i>	6 088	6 487	
<i>sh Euroopa Regionaalfond</i>	5 519	5 747	
<i>sh Kodumaine sihtfinantseerimine</i>	622	645	
<i>sh Riigieelarvest kaetud (Koidula)</i>	1 862	2 060	

Sihtfinantseerimise toetusi põhivarade soetamiseks on saanud Euroopa Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Regionaalarengu Fondist, Üleeuroopalisest transpordiarengu fondist, riigieelarvest, kohalikest omavalitsuse ametitest ning riigiosalusega ettevõtetest.

Ettevõtte ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium sõlmisid 28. detsembril 2015 Finantseerimislepingu, mille alusel tasuti Ettevõttele 2017. aasta jooksul 16 mln eurot (2016: 7,5 mln eurot), mis kajastatakse 2018. majandusaasta aruandes kohustisena ning kajastatakse tuluna järgneval aastal peale finantseerimislepingus ettenähtud tulemuseesmärkide täitmist. Finantseerimisel on olulised kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid järgmistes valdkondades: rongiliikluse tulemuslikkus rongiliini kiiruse ja töökindluse seisukohast, võrgustiku läbilaskevõime, ohutuse tase, tegevuse maht, keskkonnakaitse ning tarbijate rahulolu.

Ettevõtte on kohustatud tagama vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise viie aasta jooksul, arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

Kahjumi katmise ettepanek

AS Eesti Raudtee juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta 2017. aasta puhaskahjum 7 620 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt:

Eelmiste perioodide jaotamata kasumisse	-7 620 tuhat eurot
Jaotamata kasumi jääk peale kahjumi katmist	67 612 tuhat eurot

Juhatuse liikmete allkirjad

AS Eesti Raudtee 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaastate aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kahjumi katmise ettepanekust.

Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kahjumi katmise ettepaneku.

Erik Laidvee
Esimees

Andrus Kimber
Aseesimees

15. märts 2018

Tegevusalade loetelu

Tegevusala	EMTAK kood	2017	2016
Infrastruktuuri teenused	52219	28740	29 328
Rendi ja üürimisteenused	77391	275	242
Ostetud ja edasimüüdud energia	35141	792	878
Telekommunikatsiooniteenused	61901	380	378
Kinnisvarateenused, hoonete ja ruumide rent	68201	564	566
Varude müük	45311	548	292
Kokku		31 299	31 684

Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 1.1. – 31.12.2018

Infrastruktuuri teenused	52219
Rendi ja üürimisteenused	77391
Ostetud ja edasimüüdud energia	35141
Telekommunikatsiooniteenused	61901
Kinnisvarateenused, hoonete ja ruumide rent	68201
Hulgi- ja jaekaubandus	45311